קסבר רבי יוסי שריטה וגדידה אחת היא. דסרוייהו בין ביד בין בכלי בגדידה למה: לא תתגודדו ולא תשימו קרחה וגו': המשרט בכלי חייב. הא דלא פשיטא לכולי עלמא דעיקר גדידה משמע בכלי ועיקר שריטה משמע ביד וקאמר שמואל המשרט בכלי על המת חייב ולא קאמר המגדד בכלי לאשמועינן דאם שריטה שייך בכלי, והטעמא דחייב בעלמו בכלי על המת חייב לאחרן משום משרט ומשום מגדד, דגדידה ושריטה אחת היא דסרוייהו בין ביד בין בכלי: מיהיבי גדידה ושריטה אחת היא. כלומר בין שריטה בין גדידה עניין מבורר הם ושייכים על מת אלא תורה אור שריטה ביד, גדידה בכלי, ושמואל דאמר סרוייהו בין ביד בין בכלי דמדקאמר המשרט בכלי ולא קאמר המגדד בכלי מכלל דשריטה שייכא בכלי כגדידה: על המת בין ביד בין בכלי חייב. דשריטה וגדידה כתיב דסרוייהו אשריטה דממנה: על עבודת כוכבים. דיש עבודת כוכבים שעובדין אותה בכך שעושין בבשרם חבורות ופצעות: ביד חייב. דדרך עבודתה בכך ואפי' עבודת כוכבים שאין עבודתה בכך חייב דעבודה גמורה היא ביד: והא איפכא כתיב. דבכלי דרך עבודה הוא לעבודת כוכבים דכתיב ויתגודדו כמשפטם עד שפך דם גדידה כדרך שהיו רגילין לעשות בחרבות וברמחים אלמא דרך עבודה בכלי: בי פירקי דרישא. מקום הפרקים שמתחברים שם פירקי העצמות והיינו בגדעים. פרק יוגע"ר: בי פירקי דזיקנא. פרק ראשון של זקן הייגו תחת האוזן מקום שלחי התחתון יולא משם ושם נקרא פאה בחודו של לחי שבולע לחוץ ושתי השבולת שבסנטר מקום חבור שני הלחיים יש עליה קצין שמחבר הלחיים יחד שמכאן ומכאן נקרא פאה שכל אחד מהן לבדו הלחי הרי שתים מכאן ושתים מכאן ואחת מלמעלה הוא השיער שבין ב' השבולת שבסנטר ופרק הוא בפני עצמו: ופאה זקנם לא יגלחו. בזקן כתיב ולא תשחית את פאת זקנך ערבית כתיב ולפיקולהו בג"ש דהאי פאה פאה והכי אמרי' בהדיא בפרק קמא דקדושין (דף נה:) ג"ש דפאה פאה להכי הוא דאתא דהגיא לא יגלחו כו': ת"ל לא תשחית. ומספרים אין משחיתים שאין חותכין שיער בגד עיקר כתוב: גילוח שיש בו השחתה. דרך גילח בו ומשחית והיינו אמר אבל האמרי משחית ואין דרך גילח בו ומספרים מגלחין ואין משחיתים: לי נמיר גזירה שוה. הכיא דפאה פאה קאמר ובמסכת קדושין היא (שם): מספרים מנלח ליה. דמותר לגלח בהם דלא קאסרי אלא מלקט ורהיטי שיש בהן השחתה: גילוח עבדי. השחתתן עושה גילוח כלומר גילוח מיקרי דדרך לגלח בהן: מתני' בתובת קעקע. כותב החלה על בשרו בסם או בסיכין ונכנס הצבע בין הטור לבשר וגרלה בו כל הימים קעקע פויינטווירי"ר ומשרט לכתוב שום בתיבה בעולם על בשרו בעינים זה שכך גזירת הכתוב: אלא אחת. מפרש בגמרא דשם עבודת כוכבים קאמר: גמ' עד שיכתוב אני ה' ממש. על חיבות הגלו"אני ה' "אלהה מחייבו משום כתובת קעקע: וכתובת קעקע לא תתנו בכם. שום כתובת קעקע לא "יעשו לפני אלהי ה' ואסורין אתם לכתוב שם אחר על בשרכם אלמא עיקר חיובא משום שם עבודת כוכבים הוא ומיהו אחור לכתוב שום בתיבה בעולם אפי' לר"ש, אלא דחיוב מלקות ליכא: אפר מקלה. דוקא קאמר לפי שקשה היא ומקטקעת מקום המכה והרושם נראה שם אחר זמן אבל עפר בעלמא לא: שפוד. בפ' אין לדין (בילה דף כח:) (ו) שפוד שלנו בו בשר אסור לטלטלו א"ר מלכיו א"ר אחא ושומטו ומניחו בקרן זוית והיינו שמעתתא דעיליה מילתא דאמורא אמרה: שפחות. משנה היא בפ' אע"פ (כתובות דף נט:) ר' אליעזר אומר אפי' הכניסה לו מאה וכו' אמר רב מלכיו א"ר אחא (ז) הלכה כרבי אליעזר (שם פא:) והיינו משנה דאמתני' קאי ולא קאמר מילתא באפי נפשה: נומות. (ח) "בגדה בבא סימן (דף נג.) ר' חלבו אמר רב הונא שתי שערות שאמרו צריך שיהא בעיקרן נומות רב מלכיו אמר רב אחא בר אהבה נומות אע"פ שאין בו שערות: בלורית. בפרק אין מעמידין בע"ז (דף כט.) ת"ר עובד כוכבים המכתפר מיסרמל כו' וכמה אמר רב מלכיו אמר רב אחא (ט) שלש אצבעות לכל רוח והיינו מתניתא: אפר מקלה. הכא (י) ושמעתא היא דלאו אמתני' קאי אלא מילתא באפי נפשה קאמר אסור לו לאחא כו': גבינה. נמי באין מעמידין דקתני במשנה וגבינות בית אלוייקי וכבי בגמרא מ"ע אמר רב מלכיא אמר רב אחא דאמתני' קאי: מתני' ומתניתא. רב פפא אסיגמא דרב מלכיו קאי לגרוטי מינה שפחות דכולהו מתני' רב מלכיא אמרינהו כלומר משנה דשפחות דאוקמת כרב מלכיו רב מלכיא אמרה ומתניתא דקאמר לאו דוקא אלא דבסימנא דרב מלכיו ליכא מתני' ושמעתתא רב מלכיו ומה שבאתר מן השמעתתא בסימנו של רב מלכיו דהיינו שפוד וגומות רב מלכיו אמרינהו והיינו דקאמר ליכא ביניהו שפחות ולא קאמר אפר מקלה אלא שפחות גרידא מגרעינן ורב מלכיו כדקאי קאי: מתניתא מלכתא. משניות ובריתות עיקר הן והיינו סימן מי שאמו דומה לנקבה מוקמינן כולהו מתניתא דהוו נמי לשון נקבה אליביה והיינו רב מלכיא שאמו דומה לנקבה ומשמעותו של שם נמי משמע לשון מלכות והיינו משניות ובריתות שהן עיקר ולא שמעתות ואית דמפרש ליכא ביניהו שפחות (ו) ומקלה משמע שפחות ושכנגדה כך לשון ח"ה: ריבדא. מכה: כוסילתא. כלי שמכה בו בלע"ז פליימה: מתני' היה לבוש כלאים. אחד מן הסוק ולא מזר:

[ג"י ריש ולא"ש דרב נחמן]

[קדושין נה: מיל מז: נמ:]

[ג"ל בריש]

[נפס"מ נ"ג אות]

[ב"ק נה: מיל מב:]

[ב"ק נה: מיל מב:]

[בכל המקומות איתא ר' תינינא]

[מבנה (בסוגי"ם)]

[ר' מלכיא (בסוגי"ם)]

[ר' מלכיא - ר' מלכיו]

[מבנה]

[נמי תעשו לפי כו']

[ר"ש שמעתתא היא לענין שתי שערות [אחיו גומות אחה] נמסס נהה כו': בלורית כו']

[ר' מלכיו]

[ר' מלכיא]

[ר' מלכיו]

[ר' מלכיא]

[ר' מלכיו]

[ר' מלכיא]

ואפילו לא שהה אלא (נ) להפשיט מלבוש חייב. וכלא שהה לא מיחייב ולא דמי דין זה לדף פ"ב דשבועות (דף מז: ומס) דאיבעיא להו מי צריך שהייה למלקות גבי טומאת מקדש וגזיר בקבר דאמרת מחייב בלא שהה והכא אמרי' דלא מיחייב בלא שהייה דלא דמי דשהייה דהתם דכיון דכידו לפרוש מן הטומאה כי נמי לא שהה כדי השתחוואות דין הוא דמחייב אבל הכא דאין לו שהות לפשוט ולגלגם אין כאן עבירה אחרת דעדיין הלבישה הראשונה קיימת דהתם נמי אינו חייב עד שיוכל לפרוש מן הטומאה:

מתני' ליה רב ששת בין פירקי. לפ"ה כדאיתא שתים מכאן ושתים מכאן ולפר"ת כמו שפירש בשבועות (דף ג.):

(נעיל ע"ח) (נ"ז סס)

לא יגלחו. וא"ת מאי מייתי מלא יגלחו הא גבי כהנים כתיבא וי"ל דגמריון מיניה:

החורש בשור וחמור והן מוקדשין. (מ) ופ"ה בשור שור עובר משום לא תעבוד בבשור שורך וחמור קדשי בדק הבית ולקי משום דהוי במעילה בחזרה וי"ל פטר חמור וכמ"ד לאסור בהנאה ולא נהירא דאיתו כן דליכא למ"ד דלקי בהנאה ממנו ולא נראה לר"י פירוש הקונטרס דפירש דחמור לקי מלאו דהוי במעילה דבגמ' קאמר מידי דאיתיה בשאלה לא קאמי והקדש דמתני' מיירי בבכור דליתיה בשאלה ולכך מפרש ר"י דעל החמור איכא לוקה ויכול להיות שהוא חולין (ג) והן מוקדשין בשור וחמור לאו דוקא דליכא מוקדשין אלא בשור וליכא אלא ב' לאוין בשור וחמור אבל בלאי כרם דליכא ב' מלקות דמיירי שהיה זורע בכרם תחילה ושעורה ותרלן וחפה לוקה בחרישה דקא עבר תרתי קדא דזרע כלאי זרעים ועוד דזרע כלאי הכרם:

בשבת ואין חילוק מלאכות ביום טוב אביי ואין חילוק מלאכות ביום טוב ג) **והתנן** המבשל גיד (ד) בחלב ביו"ט ואכלו לוקה חמש: לוקה משום אוכל גיד ולוקה משום מבשל ביום טוב שלא לצורך ולוקה משום מבשל גיד בחלב ולוקה משום

יש חורש תלם א' וחייב עליו משום שמונה לאוין: החורש בשור וחמור והן מוקדשין וכלאים בכרם ובשביעית ויום טוב וכהן ונזיר בבית הטומאה, תנניא בן חכינאי אומר אף הלובש כלאים אמרו לו אינו השם אמר להם אף הנזיר לא הוא השם: **גמ'** (אמר רב ביבי אמר ר' יוסי (ה) פושט ולובש (לובש) ממש (אי) אפי' מכנים ומוציא בית יד אונקלי שלו, מחוי רב אחא בריה דרב איקא עיולי ואפוקי רב אשי אומר אפילו לא שהה אלא כדי לפשוט וללבוש חייב: יש חורש תלם וכו': א"ר ינאי בחבורה נמנון וגמרו החופה בכלאים לוקה אמר להן רבי יוחנן לאו משנתנו היא זו: יש חורש תלם אחד וחייב עליו משום שמונה לאוין החורש בשור ובחמור והן מוקדשין וכלאים בכרם האי חורש דמחייב משום כלאים היכי משכחת לה לאו דמיכסי בהדיה דאזיל? א"ל אי לאו דדלאי לך חספא מי משכחת מרגניתא תותה! אמר ליה ריש לקיש לר' יוחנן: אי לאו דקילסך גברא רבה הוה אמינא מתני' מני רבי עקיבא היא דאמר המקיים כלאים לוקה, מאי רבי עקיבא דתניא המנכש והמחפה בכלאים לוקה רבי עקיבא אומר אף המקיים טעמא דר' עקיבא: דתניא שדך לא תזרע כלאים אין לי אלא זורע, מקיים מנין? ת"ל (בהמחך לא תרביע) כלאים שדך לא (תזרע כלאים) אמר ליה עולא לרב נחמן ולילקי נמי משום זורע ביום טוב: א"ל תנא ושייר, א"ל תנא (ב) קתני שמונה ואת אמרת תנא ושייר: אמר (ג) רבא (א) יש חילוק מלאכות בשבת ואין חילוק מלאכות ביום טוב אמר ליה (ד) עולא תהא, איתיביה המבשל גיד בחלב ביו"ט אכיי לוקה חמש: לוקה משום אוכל גיד ולוקה משום מבשל ביום טוב שלא לצורך ולוקה משום מבשל גיד בחלב ולוקה משום

יש חורש תלם אחד. יש עובר בלא תחרוש בשור ובחמור ונלקיס עליו אוסורים הרבה עם אותו לאו בלבד והכא לא קא עסיק שיהא חורש בכמה שוורים וכמה חמורים והרי נלקיס אוסורין הרבה עליו דלכל הפחות קאמר ואלאו דכלאים קאי ללקות עליו כל אוסורין שהוא יכול: **והן מוקדשין.** בגמ' מוקי ליה בבכור (ו) ובכור שור ופטר חמור וקעבר בהן משום לא תעבוד בבכור שורך ואליבא דרבי יהודה דאמר בפ"ק דבכורות (דף ט:) פטר חמור אסור בהנאה דבכלל לא תעבוד הוא ואע"ג דבקרא כתיב בכור שורך אינו דרוש לי' בכור שורך למעוטי שותפות ולא למעוטי פטר חמור אי נמי מתני' כמאן דממעט פטר חמור מהכא שור וחמור דקתני במתני' לאו דוקא דשור ושה קאמר והאי דנקט חמור משום ליסגא דקרא דגבי כלאים כתיב שור וחמור והוא הדין לכל שני מינין ומשום הגאה דמיתהני מהקדש והוה ליה הזיד במעילה לא לקי דבכור לאו בר מעילה הוא דהא ממון כהן הוא דאין מעילה אלא בקדשי גבוה דמקדשי ה' כתיב ואין מעילה בבכור אלא בהנאה מן האימורים אחר זריקת דמים דהנאה לגבוה ניהו והוא הדין לכל קדשים קלים, ובקדשי קדשים יש בהן מעילה לפני זריקת דמים דלגבוה ניהו אבל משנזרק הדם זכו בהו כהנים משולחן גבוה והוה ליה ממון כהן ואין בו מעילה וכן מוכח בר"ה (דף כח.) בשופר של עולה לא יתקע ואם תקע יצא בשופר של כלאים לא יתקע ואם תקע בלא מעילה היא כיון דמעל בה נפקא לחולין שלמים דלאו בני מעילה ניהו לא נפקי לחולין והכי נמי מוכח במס' מעילה וכמה דוכתי: **וכלאים בכרם.** דמכסי בהדי דאזיל ומחפה (ז) זורע. **שביעית.** נמי משום זורע בשביעית: **ויום טוב.** דקעביד חריסה ביו"ט: **כהן.** והוא נזיר והולך במקום טומאה אחר מחרסתו דליכא חד לאו משום כהן לגפש לא יטמא בעמיו וחד משום נזיר על כל נפשות מת לא יבוא: **היו הם.** (ח) (לינו) לאו זה נלקט עליו משום חריסה אלא משום לביסה:

לא יגלחו. לאין לאו אלו בא עליו משום חריסה אלא משום כניסה שנכנס למקום טומאה: **גמ' אפילו** מכנים ומוציא ידו בבית יד אונקלי שלו. מכנים ומוציא ידו בבית יד כפושטו ולובשו: **עיולי ואפוקי.** נ"ל אמר ר' יוסי: (ט) שם תנא קמני שמונה. נ"ב עי' מוס' פ"ק דקדושין דף מז ע"ב ד"ה והא מרבעה יבמות. דיבמות דף ג' ד"ה למעוטי: (ג) שם אמר ליה רבה ים תילוק: (ד) שם עדות הבא. נ"ב כמו זאת הבא לומר דו היא סברא נכונה דלא קא משיב דליכי משום זורע ביו"ט משום דקהשיב חורש ביו"ט ואינו חייב בי אבי מלאכות ביו"ט בשבתא בבת אחת: (ה) שם גיד הנשה בחלב ביו"ט: (ו) רש"י ד"ה וכן מוקדשין וכו' ובכור שור ופטר חמור קאמר וקבכר בהן וכו' ושור וחמור דקתני וכו' דשור הוא קאמר נ"ב עי' וחייב בי אבי מלאכות ביו"ט אי משום שור אי משום שה. (ז) ר"ה וכלאים בכרם וכו' ומחפה וחייב משום זורע: (ח) ר"ה לינו הם לאין לאו: (ט) ר"ה לי לאו וכו' ר' יוחנן ד"ה ואח"כ ע"ב כוה לוקימנא מתניתין דמיחייבת: (י) ר"ה בהמחך וכו' דהוה מלי למיכתב. נ"ב פיין נפ"ז דף ס"ד רים ע"ח לא פירש כן: (כ) ר"ה ואין חילוק וכו' שם בה שחי לאוין אינו חייב: (ל) חוס' ד"ה ואמרי לא שהה אלא כדי לפשוט וללבוש חייב וכו' לשבייה דהתם דהתם כיון דכידו וכו' כדי הפשטה דין הוא דמחייב אבל: (מ) ר"ה כחורש וכו' ע"ב שור וכו' תבור בהנאה וכי עולה דאיתיה כבור וכחמור דליכא מוקדשים אלא בשור ולא בלאי כרם: (נ) בא"ד ויכול להיות בבוה מולין ואלו דוקא קאמר ובן מוקדשים תרוייהו בשור וכחמור דליכא מוקדשים אלא בשור ולא בלאי כרם: (ס) ר"ה בחורש וכו' ע"ב שור וכו' תבור בהנאה וכי עולה דאיתיה בשור ובחמור דליכא מוקדשים אלא בשור ולא בלאי כרם: (ע) ר"ה בכמה וכו' ומיהו ד"ה ואח"כ ע"ב כוה לוקימנא מתניתין דמיחייבת: (פ) ר"ה בהמחך וכו' דהוה מלי למיכתב. נ"ב פיין נפ"ז דף ס"ד רים ע"ח לא פירש כן: (צ) ר"ה ואין חילוק וכו' שם בה שחי לאוין אינו חייב: (ק) חוס' ד"ה ואמרי לא שהה אלא כדי לפשוט וללבוש חייב וכו' לשבייה דהתם דהתם כיון דכידו וכו' כדי הפשטה דין הוא דמחייב אבל:

*) [ל"ל אמר רב ביבי אמר רב אמי לא פושט ולובש ממש אלא אפי' וסי' כך הגיהה ניקוט וקו לא כתוס' שנשמט ר"ל ליה לא לקי וכו'] [מי' תוס' ל"ב ד"ה לא לא]

[יבמות נב:]

[יבמות נב]

ע"ז סד. ע"ב - מ"ק כ: ע"ב [תוס' כלאים פ"ח]

*) [ל"ל כזורע לא ת"ל כזרוע]

[סוכה מ. ע"ב]

[עי' תוס' שבועות יח: ד"ה מיון]

כמו זאת הבא וכן עי' רש"י בבכורות (ניעין דף מב.) גבי עדה המרגל כמו זאת הבא כו' ע"ל

[ד"ה כיון דמוקדשין]

[ע"ז לא ד"ה]

[ע"ז לא ד"ה]

[ע"ז לא ד"ה